

**Байсултанова Сая Чарипкановнаның
8D011-Педагогика және психология кадрларды даярлау
(6D010300-Педагогика және психология) бағыты бойынша
философия докторы (PhD) дәрежесін алу үшін ұсынылған
«Көптілді білім беру жағдайында магистранттардың кәсіби-тұлғалық
сапаларын дамыту» тақырыбындағы диссертациясына
РЕСМИ РЕЦЕНЗЕНТТІҢ ЖАЗБАША ШКІРІ**

р/ н №	Критерийле р	Критерийлер сәйкестігі	Ресми рецензенттің ұстанымы
1.	Диссертаци я тақырыбын ың (бекіту күніне) ҒЫЛЫМНЫҢ даму бағыттарын а және/немес е мемлекеттік бағдарлама ларға сәйкес болуы	1.1 Ғылымның даму бағыттарына және/немесе мемлекеттік бағдарламаларға сәйкестігі:	Диссертация тақырыбы Қазақстан Республикасының зандық құжаттары мен мемлекеттік бағдарламаларына сәйкес келеді. «ҚР Білім туралы Заңы» және «Педагог мәртебесі» туралы Заңы, «Ұлт жоспары «100 нақты қадам» және «Рухани жаңғыру: болашаққа бағдар» мемлекеттік бағдарламасында ұлттық негізді сақтай отырып қоғамдық сананы қалыптастыру, маманның бәсекеге қабілеттілігін арттыру» екендігіне баса назар аударылса, «Білімді ұлт» ұлттық жобасында сапалы білім беру көзделген. Осы міндеттер бүгінгі қарастырылып отырған ғылыми жұмыстың өзектілігін айқындайды. Өйткені ертеңгі өскелең ұрпақтың бәсекеге қабілеттілігі бүгінгі даярланатын болашақ ғылыми педагогикалық кадрлардың сапалы білімінен, кәсіби- тұлғалық сапаларының дамуынан, көптілділік мәдениеті негізінде ұлтаралық, этносаралық толеранттық қарым-қатынастарының дамуынан талап етіледі.

		<p>1) Диссертация мемлекет бюджетінен қаржыландырылатын жобаның немесе нысаналы бағдарламаның аясында орындалған (жобаның немесе бағдарламаның атауы мен нөмірі);</p> <p>2) Диссертация басқа мемлекеттік бағдарлама аясында орындалған (бағдарламаның атауы)</p> <p>3) <u>Диссертация Қазақстан Республикасының Үкіметі жанындағы Жоғары ғылыми-техникалық комиссия бекіткен ғылым дамуының басым бағытына сәйкес (бағытын көрсету)</u></p>	<p>3) С.Ч. Байсултанованың диссертациялық жұмысы Қазақстан Республикасының Үкіметі жанындағы Жоғары ғылыми-техникалық комиссия бекіткен ғылым дамуының «Білім және ғылым саласындағы зерттеулер» бағытына сәйкес келеді.</p>
2.	Ғылымға маңыздылығы	<p>2. Жұмыс ғылымға елеулі үлесін қосады/қоспайды, ал оның маңыздылығы ашылған/ашылмаған.</p>	<p>2. Диссертанттың қол жеткізген ғылыми-практикалық нәтижелері педагогика ғылымының дамуына: соның ішінде көптілділіктің психологиялық астарларын айқындауға, болашақ мамандарды сапалы даярлау мен оның кәсіби-тұлғалық өсуі мәселелерін шешуде психологиялық-педагогикалық, әдістемелік білімдердің дамуына елеулі үлес қосады. Өйткені:</p> <p><i>Біріншіден,</i> диссертант «көптілді білім беру», «көптілді тұлға» ұғымдарын нақтылау барысында көптілді білім беруді болашақ маманның кәсіби-тұлғалық сапаларын дамыту құралы тұрғысынан негіздеген.</p> <p><i>Екіншіден,</i> «магистранттың</p>

			<p>кәсіби-тұлғалық сапалары дегеніміз оның болашақтағы кәсіби іс-әрекетін табысты жүзеге асыруға қажетті арнайы білім, білік, дағдылары мен жеке қасиеттерінің сапалық көрсеткіштермен кіріктірілген жиынтығы» - деп көрсетілген авторлық анықтамасы. Және магистранттардың кәсіби-тұлғалық сапаларының құрылымын жасап, топтастыра отырып оларға сипаттама берген. <i>Үшіншіден</i>, көптілді білім беру жағдайында магистранттардың кәсіби-тұлғалық сапаларын дамытудың үш құрамдас бөліктен тұратын құрылымдық-функционалдық моделін жасаған. Модельді тиімді жүзеге асырудың психологиялық-педагогикалық шарттарын үш топқа бөліп қарастырған. Көптілді білім беру жағдайында магистранттардың кәсіби-тұлғалық сапалары дамуының компоненттерін, өлшемдері мен көрсеткіштерін және деңгейлерін (<i>жоғары, орта, төмен</i>) анықтаған. <i>Төртіншіден</i>, көптілді білім беру жағдайында магистранттардың кәсіби-тұлғалық сапаларын дамытудың кезеңдері, мазмұны, әдістері мен формалары, құралдары қамтылған әдістемесін жасап ұсынған және практикаға ендірген.</p>
3.	Өзі жазу принципі	Өзі жазу деңгейі: 1) жоғары; 2) орташа; 3) төмен; 4) өзі жазбаған	3.С.Ч.Байсултанова зерттеуі өз бетімен дербес түсінікті ғылыми тілмен жазылған жұмыс. Жұмыс жоғары деңгейде жазылған деп, батыл айта аламыз. Себебі, диссертант теориялық

			<p>тұжырымдарын «көптілді білім беру», «көптілді тұлға», «кәсіби сапалар», «тұлғалық сапалар» ұғымдары мен болашақ мамандарды даярлаудың теориясы мен практикасы қарастырылған Қазақстандық, алыс және жақын шетелдік ғалымдар еңбегіне терең талдау жасап қана қоймай, оларға өз көзқарасын білдіріп, ойымен қорытындылаған.</p> <p>Эксперименттік-тәжірибе жұмысын дәлелді фактілермен баяндаған. Зерттеудің негізгі категорияларын өз түсініктерімен, авторлық анықтамасымен нақтылаған. Көп жылдық тәжірибесі негізінде мәселені шешудің жаңа жолдарын ұсынған.</p>
4.	Ішкі бірлік принципі	<p>4.1 Диссертация өзектілігінің негіздемесі:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) <u>негізделген;</u> 2) жартылай негізделген; 3) негізделмеген. 	<p>4.1. Диссертация өзектілігінің дәлелі негізделген. Зерттеу барысында диссертанттың мемлекеттік бағдарламаларға, психологиялық-педагогикалық әдебиеттерге және практикаға жасаған терең талдау нәтижесінде көптілді білім беру жағдайында, оның ішінде жоғары оқу орнынан кейінгі білім беруде болашақ ғылыми педагог кадрлардың кәсіби-тұлғалық сапаларын зерттеу қажеттігі мен осы үдерісті оқу-әдістемелік тұрғыдан қамтамасыздандыру барысында бірқатар қарама-қайшылықтарды анықтаған. Олар:</p> <ul style="list-style-type: none"> - кәсіби-тұлғалық сапалары дамыған педагогика саласындағы магистрге қоғамның сұранысы мен оның

			<p>зерттелу деңгейінің жеткіліксіздігі арасында; - магистранттардың кәсіби-тұлғалық сапаларын дамыту қажеттілігі мен оның теориялық негіздерінің айқындалмауы арасында; - көптілді білім берудің магистранттардың кәсіби-тұлғалық сапаларын дамытудың құралы тұрғысынан мүмкіндіктерінің жоғарылығы мен оны жүзеге асырудың ғылыми тұрғыдан негізделмеуі арасында; - көптілді білім беру жағдайында магистранттардың кәсіби-тұлғалық сапаларын дамытуды жоғары оқу орнынан кейінгі оқу-тәрбие үдерісінде жүзеге асыру қажеттілігі мен оны іске асырудың әдістемелік негіздерінің жеткілікті деңгейде жасалмауы арасында. Бұл қарама-қайшылықтар диссертациялық зерттеу мәселесінің өзектілігін негіздейді.</p>
		<p>4.2 Диссертация мазмұны диссертация тақырыбын айқындайды 1) <u>айқындайды</u>; 2) жартылай айқындайды; 3) айқындамайды</p>	<p>4.2.Диссертацияның мазмұны диссертация тақырыбын толық көлемде, атап айтқанда, көптілді білім беру жағдайында магистранттардың кәсіби-тұлғалық сапаларын дамытудың теориялық-әдіснамалық негіздерін айқындау арқылы, «көптілді білім беру», «магистранттардың кәсіби-тұлғалық сапалары» ұғымдарын нақтылау; «көптілді білім беру» магистранттардың кәсіби-тұлғалық сапаларын дамытудың құралы тұрғысынан негізделіп, психологиялық аспектілерін</p>

			<p>айқындау, көптілді білім беру жағдайында магистранттардың кәсіби-тұлғалық сапаларын дамытуды тиімді жүзеге асырудың мазмұнын жасау, психологиялық-педагогикалық шарттары, бағалау компоненттеріне сәйкес өлшемдері мен көрсеткіштері қамтылған құрылымдық-функционалды моделінің жасаумен айқындалады; көптілді білім беру жағдайында магистранттардың кәсіби тұлғалық сапаларын дамытудың әдістемесі жасалуы және оның тиімділігі тәжірибелік-эксперимент жүзінде тексеріліп, ұсыныстар берілуімен негізделеді.</p>
		<p>4.3. Мақсаты мен міндеттері диссертация тақырыбына сәйкес келеді: 1) <u>сәйкес келеді;</u> 2) жартылай сәйкес келеді; 3) сәйкес келмейді</p>	<p>4.3. Диссертант зерттеу проблемасын шешуде «көптілді білім беру жағдайында магистранттардың кәсіби-тұлғалық сапаларын дамытуды теориялық негіздеу, әдістемесін жасау және оның тиімділігін тәжірибелік эксперименттен өткізу» мақсатын қояды. Оның әрбір зерттеу міндеті осы мақсаттан туындайды: - көптілді білім беру жағдайында магистранттардың кәсіби-тұлғалық сапаларын дамытудың теориялық негіздерін айқындау; - көптілді білім беру жағдайында магистранттардың кәсіби-тұлғалық сапаларын дамытудың мәні мен мазмұнын анықтау; - көптілді білім беру жағдайында магистранттардың</p>

		<p>кәсіби-тұлғалық сапаларын дамытудың құрылымдық-функционалды моделін жасау; - көптілді білім беру жағдайында магистранттардың кәсіби тұлғалық сапаларын дамытудың әдістемесін жасау және оның тиімділігін эксперимент жүзінде тексеру</p>
	<p>4.4. Диссертацияның барлық бөлімдері мен құрылысы логикалық байланысқан: 1) <u>толық байланысқан;</u> 2) жартылай байланысқан; 3) байланыс жоқ</p>	<p>4.4. Диссертация 9 параграфтан тұратын үш бөлімнен тұрады. Бірінші бөлім зерттеу проблемасының теориялық-әдіснамалық негіздерін айқындауға арналса, екінші бөлім зерттеу проблемасын модельдеуге, ал үшінші бөлім тәжірибелік-эксперимент жұмысының мазмұны мен динамикалық нәтижелерін баяндауға арналған. Олардың әрбір параграфтары бөлімдеріне сәйкес және бір-бірімен өзара логикалық байланыста құрылған.</p>
	<p>4.5 Автор ұсынған жаңа шешімдер (қағидаттар, әдістер) дәлелденіп, бұрыннан белгілі шешімдермен салыстырылып бағаланған: 1) <u>сыни талдау бар;</u> 2) талдау жартылай жүргізілген; 3) талдау өз пікірін емес, басқа авторлардың сілтемелеріне негізделген</p>	<p>4.5. Зерттеу барысында автордың салыстырып жүргізген және бағалаған шешімінде <i>сыни талдау бар</i> екені, «көптілді білім беру», «көптілді тұлға», «магистранттардың кәсіби-тұлғалық сапалары» ұғымдарын ғалымдардың берген анықтамаларына талдау жасауы (Кесте 1,2,3,4,5,6) негізінде өз анықтамаларын беруімен және зерттеу проблемасының негізгі түйіндерін сұлбаға, модельге түсіруімен (Сурет 1,2,3,4,5) әдістемесін жасауымен негізделеді. Авторлық тұрғыдан зерттеу проблемасының</p>

			психологиялық-педагогикалық шарттарын (2-Бөлім, § 2.3) анықтауымен, оларды теориялық тұжырымдармен негіздеуімен айқындалады.
5.	Ғылыми жаңашылдық принципі	5.1 Ғылыми нәтижелер мен қағидаттар жаңа болып табыла ма? 1) <u>толығымен жаңа</u> ; 2) жартылай жаңа (25-75% жаңа болып табылады); 3) жаңа емес (25% кем жаңа болып табылады)	5.1. Диссертант С.Ч.Байсултанованың зерттеу барысында алған ғылыми нәтижелері мен қағидаттары толығымен жаңа болып табылады. Диссертанттың қол жеткізген бірінші нәтижесі жаңа, себебі, «Көптілді білім беру – үш тілді ұлтаралық материалдық, рухани мәдениеттерді кіріктіре отырып меңгертуде тұлғаның кәсіби-тұлғалық сапаларын дамыту құралы», деп анықтап негіздеуі; «көптілді тұлға – үш тілді ұлтаралық материалдық, рухани мәдениеттердің кіріктірілуінде меңгеру барысында кәсіби-тұлғалық сапалары дамыған тұлға» деп авторлық анықтауы сенімді дәлелді шыққан (1-БӨЛІМ, § 1.1). Зерттеу нәтижесінде қол жеткізген <i>екінші нәтижесі жаңа</i> екендігін - магистранттың кәсіби-тұлғалық сапалары құрылымы мен оның мазмұнының алғаш рет айқындалуы дәлелдейді. «Магистранттың кәсіби-тұлғалық сапалары - оның болашақтағы кәсіби іс-әрекетін табысты жүзеге асыруға қажетті арнайы білім, білік, дағдылары мен жеке қасиеттерінің сапалық көрсеткіштермен кіріктірілген жиынтығы» деп өз анықтамасын беруі құптарлық. Сонымен қатар,

		<p>көптілді білім беру жағдайында магистранттардың кәсіби-тұлғалық сапаларын екі топқа бөліп анықтауы: кәсіби (танымдық білім, кәсіптік ойлау, академиялық білік); тұлғалық (эмпатия, толеранттылық, ұлтжандылық) және айқындалған кәсіби-тұлғалық сапалар «кәсіби іс-әрекет – коммуникация – тұлғааралық іс-қимыл» сұлбасында көрініс табатыны диссертациялық зерттеуінің теориялық деңгейінің жоғарылығын айғақтайды (2-БӨЛІМ, § 2.1).</p> <p><i>Үшінші нәтиже жаңа,</i> себебі, - көптілді білім беру жағдайында магистранттардың кәсіби-тұлғалық сапаларын дамытуды тиімді жүзеге асырудың мазмұны, психологиялық-педагогикалық шарттары, бағалау компоненттеріне сәйкес өлшемдері мен көрсеткіштері қамтылған құрылымдық-функционалды моделін жасады (2 БӨЛІМ, §2.3).</p> <p>Зерттеу жұмысының <i>төртінші нәтижесі жаңа</i> - көптілді білім беру жағдайында магистранттардың кәсіби тұлғалық сапаларын дамытудың әдістемесі жаңа. Өйткені әдістеме автор белгілеген кезеңді сатыларды (білімділік, біліктілік, тұлғалық), оны жүзеге асырудың жаңа мазмұнын, инновациялық әдістері мен құралдарын, университетішілік, халықаралық ұйымдастыру формаларын қамтиды (3-БӨЛІМ, §3.2).</p>
--	--	--

		<p>5.2 Диссертацияның қорытындылары жаңа болып табыла ма?</p> <p>1) <u>толығымен жаңа;</u> 2) жартылай жаңа (25-75% жаңа болып табылады); 3) жаңа емес (25% кем жаңа болып табылады)</p>	<p>5.2. Диссертацияның қорытындылары толығымен жаңа болып табылады. Ізденуші зерттеу жұмысын қорытындылай отырып, тақырып бойынша әлі де жан-жақты зерттеу жұмыстарын жүргізу қажеттігін түсінетіндігін, себебі, көптілді білім беру жағдайында студенттердің кәсіби мәнді сапаларын қалыптастыру; көптілді білім беру жағдайында педагогикалық колледж білім алушыларының басқарушылық қабілетін дамыту; жоғары сынып оқушыларының көптілді тұлғасын дамыту; магистранттарды көптілді білім берудегі іс-әрекетке даярлау және т.б. проблемалар зерттеудің өзекті мәселесіне айналатындығын көрсетеді және бірқатар ұсыныстар береді.</p>
		<p>5.3 Техникалық, технологиялық, экономикалық немесе басқару шешімдері жаңа және негізделген бе?</p> <p>1) <u>толығымен жаңа;</u> 2) жартылай жаңа (25-75% жаңа болып табылады); 3) жаңа емес (25% кем жаңа болып табылады)</p>	<p>5.3. Диссертациялық жұмыс гуманитарлық ғылым бойынша орындалғандықтан технологиялық қамтамасыздандырылған, өйткені, көптілді білім беру тобына арналған оқу жоспарындағы «Педагог-психологтарды даярлау үрдісінде интербелсенді әдістерді пайдалану»; «Білім беру ұйымдарындағы менеджерлік іс-әрекетке даярлаудың психологиялық-педагогикалық негіздері», «Менеджердің инновациялық іс-әрекеті, «ҚР және ТМД елдеріндегі педагогикалық өлшемдер» пәндерінің</p>

			мазмұнына қосымшалар әзірлеп, тәжірибелік эксперимент материалдарымен негіздеген, нәтижелері халықаралық конференцияларда баяндаған.
6.	Негізгі қорытындылардың негізділігі	6.Барлық қорытындылар ғылыми тұрғыдан карағанда ауқымды дәлелдемелерде негізделген/негізделмеген (qualitative research және өнертану және гуманитарлық бағыттары бойынша)	6.1. Диссертациялық жұмыстағы тұжырымдалған нәтижелердің негізі бар және шынайы деп қарауға болады. Себебі, зерттеудің әдіснамалық негіздері мемлекеттік бағдарламаларға, заңнамаларға және ғылыми теорияларға негізделуімен және қарастырып отырған ғылыми мәселенің зерттелу деңгейін нақтылаумен, сонымен қатар әртүрлі ғылымдар саласындағы ойтұжырымдарды саралау арқылы қол жеткізген. Зерттеу жұмысында алынған нәтижелер мен қорытындылар көптілді білім беру жағдайында магистранттардың кәсіби-тұлғалық сапаларын дамытуда теориялық және практикалық жағынан құнды материал болып табылады. Зерттеу жұмысының қорытындылары ғылыми-тәжірибелік деңгейде негізделген және математикалық статистикалық талдаулар арқылы нақтылығы расталған және негізгі нәтижелері 12 ғылыми еңбектерде жарияланған.
7.	Қорғауға шығарылған негізгі қағидаттар	7.Әр қағидат бойынша келесі сұрақтарға жауап беру қажет: 7.1 Қағидат дәлелденді ме? 1) <u>дәлелденді</u> ; 2) <u>шамамен дәлелденді</u> ;	Диссертант С.Ч.Байсултанова диссертациялық жұмысы бойынша төрт қағида ұсынған: 7.1 Қағидаттар теориялық, әдістемелік және практикалық зерттеу барысында толығымен дәлелденді.

		<p>3) шамамен дәлелденбеді; 4) дәлелденбеді 7.2 Тривиалды ма? 1) ия; 2) <u>жоқ</u> 7.3 Жаңа ма? 1) <u>ия</u>; 2) жоқ 7.4 Қолдану деңгейі: 1) тар; 2) орташа; 3) <u>кең</u> 7.5 Мақалада дәлелденген бе? 1) <u>ия</u>; 2) жоқ</p>	<p>7.2 Тривиалды емес, себебі магистранттарға көп тілді білім беру жағдайындағы күрделі модель жасалды. 7.3 Ия, диссертациялық жұмыстың <i>әрбір қағидасы жаңа</i> болып табылады. Өйткені <i>бірінші-екінші қағида</i> авторлық анықтамаларға негізделген. Сондай-ақ екінші қағидада магистранттың кәсіби-тұлғалық сапаларының жаңа құрылымы берілген және авторлық көзқараспен ғылыми негізделген. <i>Үшінші қағидада</i> тұжырымдамалық, тиімділік технологиялық, бөліктерінің бірлігін, оны тиімді жүзеге асырудың психологиялық-педагогикалық шарттарын, өлшемдік-бағалау компоненттерін қамтитын авторлық модель ұсынылады. <i>Төртінші қағидада</i> авторлық әдістеме негізделіп, дәлелденген. 7.4 Диссертациялық жұмыстың қолданбалық деңгейі зерттеу пәні бойынша жаңа білімді ұсынады, көптілді білім беру жағдайында магистранттардың кәсіби-тұлғалық сапаларын дамытуда қолданылу ауқымы кең. 7.5. Диссертацияның негізгі қағидалары 12 мақалада жарық көрген. С.Ч.Байсултанова әр деңгейлі конференцияларда баяндалған.</p>
8.	Дәйектілік принципі Дереккөзде р мен ұсынылған	<p>8.1 Әдістеменің таңдауы - негізделген немесе әдіснама нақты жазылған 1) <u>ия</u>; 2) жоқ</p>	<p>8.1. Зерттеу мәселесінің теориялық-әдіснамалық негіздері: этнолингводидактикалық, аксиологиялық, іс-әрекеттік және тұлғалық-бағдарлық,</p>

ақпараттың дәйектілігі		жүйелік әдіснаманың тұғырлары мен ұстанымдары ғылыми тұрғыда негізделген. Әдістері дұрыс таңдалған және тиімділігі дәлелденген.
	8.2 Диссертация жұмысының нәтижелері компьютерлік технологияларды қолдану арқылы ғылыми зерттеулердің қазіргі заманғы әдістері мен деректерді өңдеу және интерпретациялау әдістемелерін пайдалана отырып алынған: 1) ия; 2) жоқ	8.2. Теориялық қорытындылар, модельдер, анықталған өзара байланыстар және заңдылықтар эксперименттік зерттеулермен дәлелденген және расталған. Зерттеу барысында тәжірибелік-эксперимент жұмысы Абай атындағы Қазақ ұлттық педагогикалық университеті, Қазақ ұлттық қыздар педагогикалық университетінде ұйымдастырылған. Зерттеу нәтижелері компьютерлік технологиялар арқылы жүргізілді. Зерттеу барысында, бақылау, сұхбат, сұрақ жауап, тестер және әдістемелер қолданылып, пайдаланылған.
	8.3 Теориялық қорытындылар, модельдер, анықталған өзара байланыстар және заңдылықтар эксперименттік зерттеулермен дәлелденген және расталған (педагогикалық ғылымдар бойынша даярлау бағыттары үшін нәтижелер педагогикалық эксперимент негізінде дәлелденеді): 1) ия; 2) жоқ	8.3. Автордың «модель» ұғымы, оның әрбір компоненттерінің зерттелген психологиялық-педагогикалық еңбектерге жасаған талдауымен, классикалық педагогикалық әдебиеттерді басшылыққа алуымен қамтамасыз етілген. Сондай-ақ көптілді білім беру жағдайында магистранттардың кәсіби-тұлғалық сапаларын дамытудың құрылымдық-функционалдық моделін жасауымен және оны тиімді жүзеге асырудағы педагогикалық шарттарын анықтауымен, аталған моделдің мақсаттық, технологиялық, тиімділік бөліктерден тұруы, мақсаттық блок аталған

			<p>үдерістің мақсатын, әдіснамалық тұғырларын, принциптерін, стратегиясын қамтуы, технологиялық – диагностикалық әдістемелерден, психологиялық-педагогикалық шарттарды және оны жүзеге асыру формалары, әдістері мен құралдарынан, тиімділік блока көптілді білім беру жағдайында магистранттардың кәсіби-тұлғалық сапалары дамуының нәтижесін айқындайтын өлшемдер, көрсеткіштер мен деңгейлерінің анықтауы көңілге қонымды шыққан. Диссертацияда оларға жан-жақты сипаттама берілген.</p>
		8.4 Маңызды мәлімдемелер нақты және сенімді ғылыми әдебиеттерге сілтемелермен расталған/ ішінара расталған / расталмаған	8.4.Маңызды мәлімдемелер нақты және сенімді ғылыми әдебиеттерге сілтемелер жасау арқылы расталған.
		8.5 Пайдаланылған әдебиеттер тізімі әдеби шолуға жеткілікті/жеткіліксіз	8.5. Пайдаланылған 245 әдебиеттер тізімі саралаумен және шолуға жеткілікті.
9	Практикалық құндылық принципі	9.1 Диссертацияның теориялық маңызы бар: 1) ия; 2) жоқ	9.1. Диссертацияның теориялық маңызы бар. Себебі: көптілді білім беру жағдайында магистранттардың кәсіби-тұлғалық сапаларын дамыту мәселесі болашақ ғылыми педагог кадрларды даярлаудың маңыздылығымен анықталған. Автор кәсіби-тұлғалық сапаларын дамытудың теориялық-әдіснамалық негіздерін айқындап, «көп тілді білім беру», «магистранттардың кәсіби-тұлғалық сапалары»

		<p>ұғымдарын нақтылаған, «көп тілді білім беру» магистранттардың кәсіби-тұлғалық сапаларын дамытудың құралы тұрғысынан негіздеп, психологиялық аспектілерін айқындаған. Сондай-ақ, моделін жасауымен және оны тиімді жүзеге асырудағы педагогикалық шарттарын анықтауымен, аталған модельдің әрбір құрылымдық бөлігін ғылыми тұрғыда негіздеуімен дәлелдеген.</p>
	<p>9.2 Диссертацияның практикалық маңызы бар және алынған нәтижелерді практикада қолдану мүмкіндігі жоғары: 1) ия; 2) жоқ</p>	<p>9.2. С.Ч. Байсултанованың диссертациясының практикалық маңызы бар және алынған нәтижелерді практикада қолдану мүмкіндігі жоғары. Себебі педагогикалық бағытта көптілді білім беру жағдайында магистранттардың кәсіби-тұлғалық сапаларын дамытудың диагностикасы, 6М010300 – «Педагогика және психология» мамандығының көптілді білім беру тобына арналған оқу жоспарындағы «Педагог-психологтарды даярлау үрдісінде интербелсенді әдістерді пайдалану»; «Білім беру ұйымдарындағы менеджерлік іс-әрекетке даярлаудың психологиялық-педагогикалық негіздері», 7М01101 – «Педагогика және психология» мамандығының «Менеджердің инновациялық іс-әрекеті, 7М01102 – «Педагогикалық өлшемдер» мамандығының «ҚР және ТМД елдеріндегі педагогикалық өлшемдер» пәндерінің мазмұнына</p>

			<p>қосымшалар, «Көптілді білім беру – магистранттың кәсіби-тұлғалық сапаларын дамытудың құралы» атты психологиялық-тренингтік бағдарлама, «Ү research discussion club» (Жас зерттеуші пікір-сайыс клубы) Ережесі, іс-шаралар жоспары, «International education» халықаралық жобасы мазмұнын жасауымен және оларды практикаға ендірудің әдістемесін әзірлеуімен қамтамасыз етілген.</p>
		<p>9.3 Практикалық ұсыныстар жаңа болып табылады? 1) <u>толығымен жаңа</u>; 2) жартылай жаңа (25-75% жаңа болып табылады); 3) жаңа емес (25% кем жаңа болып табылады)</p>	<p>9.3.Зерттеу жұмысы аясындағы практикалық ұсыныстар толығымен жаңа. Әсіресе автор әзірлеп, эксперименттік тәжірибеден өткізген психологиялық-педагогикалық пәндер мазмұнына қосымшалары; психологиялық-тренингтік бағдарламасы; «Ү research discussion club» (Жас зерттеуші пікір-сайыс клубы) Ережесі мен іс-шаралар жоспары, «International education» халықаралық жобасын жүргізуі диссертанттың негізгі қағидаларының республикалық қана емес халықаралық деңгейде таратылуының айғағы. Зерттеу материалдарын болашақ педагогтар, мен ғылыми-педагог кадрлар даярлайтын білім беру ұйымдарында, жалпы білім беретін мектептердің, гимназия мен лицейлердің жоғары сатысында, колледждердің тәжірибесінде, педагог кадрлардың біліктілігін көтеру мен қайта даярлау жүйесінде</p>

			пайдалануға болады.
10.	Жазу және ресімдеу сапасы	10.Академиялық жазу сапасы: 1) жоғары; 2) орташа; 3) орташадан төмен; 4) төмен.	10.С.Ч.Байсултанова академиялық жазуға төселген, ғылыми стильді ұстанып зерттеу жұмысын орындаған. Диссертациялық жұмыстың құрылымын рәсімдеу белгілінген талаптарға сәйкес орындалған. Сонымен қатар, диссертациялық жұмыс жүйелі тұрғыда жазылған және академиялық жазу сапасы жоғары.

Шешім: Сая Чарипкановна Байсултановаға 8D011-Педагогика және психология кадрларды даярлау (6D010300-Педагогика және психология) бағыты бойынша философия докторы (PhD) дәрежесі берілсін.

**Ресми рецензент, п.ғ.д., доцент
М.Әуезов атындағы
Оңтүстік Қазақстан университеті
«Заманауи педагогика
және психология» кафедрасының
профессоры**

Н.Ш. Алметов